

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **eD' system Czech, a. s.**, se sídlem Novoveská 1262/95, Ostrava - Mariánské Hory, zastoupeného JUDr. Tomášem Sequensem, advokátem se sídlem Jungmannova 24, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí - ministr životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, zastoupenému JUDr. Jiřím Hartmannem, advokátem se sídlem Sokolovská 49, Praha 8, **za účasti: 1) ASEKOL, s. r. o.**, se sídlem U Pejřárny 97, Praha 4, zastoupené Mgr. Janem Kořánem, advokátem se sídlem Hybernská 32, Praha 1, **2) REMA 1000 IK, a. s.**, se sídlem Budějovická 1667/64, Praha 4, zastoupené JUDr. Tomášem Sequensem, advokátem se sídlem Jungmannova 24, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 10. 3. 2006 čj. 1420/M/06, 18930/ENV/06, o kasačních stížnostech: a) ASEKOL, s. r. o., se sídlem U Pejřárny 97, Praha 4, b) Philips Česká republika, s. r. o., se sídlem Šafránkova 1238/1, Praha 5, c) THOMSON multimedia Czech, s. r. o., se sídlem Jankovcova 53/1522, Praha 7, d) PANASONIC Czech Republic, s. r. o., se sídlem Thámova 289/13, Praha 8, e) BaSys, s. r. o., se sídlem Sodomkova 1478/8, Praha 10, f) SONY Czech, s. r. o., se sídlem V Parku 2309/6, Praha 4, osoby uvedené pod a) až f) zastoupeny prof. JUDr. Miroslavem Bělinou, advokátem se sídlem Dlouhá 13, Praha 1, proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2006 čj. 11 Ca 132/2006 - 87,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2006 č. j. 11 Ca 132/2006 - 87 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II.** Kasační stížnosti společností THOMSON Multimedia Czech, s. r. o., PANASONIC Czech Republic, s. r. o., BaSys, s. r. o., a SONY Czech, s. r. o., **se odmítají**.
- III.** Ohledně kasačních stížností uvedených sub II) **nemá** žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Osoby uvedené sub a) až f) v záhlaví tohoto rozsudku podaly kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2006 č. j. 11 Ca 132/2006 - 87, kterým bylo

rozhodnuto, že rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 10. 3. 2006, č. j. 1420/M/06 18930/ENV/2006 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení. Současně bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení. Z napadeného rozsudku vyplývá, že žalobce se žalobou domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí ministra životního prostředí, kterým byly zamítnuty rozklady společnosti REMA 1000 IK a jí zastoupených výrobců elektrozařízení, včetně žalobce, proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 22. 12. 2005 č.j. 5293/ENV/720/05 jako nepřípustné s odůvodněním, že byly podány neoprávněnými osobami. Žalobce v žalobě uvedl, že smyslem novely zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, provedené zákonem č. 7/2005 Sb., bylo stanovení základních pravidel pro nakládání tzv. elektrozařízeními a s odpady pocházejícími z elektrozařízení. Každý výrobce elektrozařízení má povinnost se zaregistrovat tzv. Seznamu výrobců elektrozařízení (dále jen „Seznam“). Na tuto novelu zákona navazovala vyhláška č. 352/2005 Sb., která mj. stanovila, že vedle samotných výrobců elektrozařízení je nutné do seznamu zapsat i provozovatele zřízených kolektivních systémů nakládání s elektrozařízeními. Provozovatelům kolektivního systému však nebylo umožněno podat samostatný návrh na zápis do seznamu. Výrobci elektrozařízení určených do domácnosti byli povinni vytvořit systém zajištění financování nakládání s tzv. historickými zařízeními, tedy s těmi, která byla na trh uvedena do 13. 8. 2005. Elektropotřebiče byly rozděleny do skupin podle druhu. Vyhláškou bylo stanoveno, že pro každou skupinu má zajišťovat společné plnění financování nakládání s historickými elektrozařízeními pouze jeden kolektivní systém, a to systém s největším podílem na trhu pro danou skupinu elektrozařízení. Ke dni 12. 10. 2005 nebyl zapsán do Seznamu žádný kolektivní systém, naopak byla vedena řada řízení ohledně návrhů několika navzájem si konkurujících systémů.

Žalobce se rozhodl plnit své povinnosti prostřednictvím kolektivního systému nakládání s elektrozařízeními založeného společností REMA 1000 IK pro zajištění financování nakládání s historickými elektrozařízeními zařazenými do skupiny 3. Proto provozovatel systému REMA podal dne 11. 10. 2005 v zastoupení výrobců elektrozařízení zapojených do jeho systému návrh na zápis do seznamu. O den později podala návrh na zápis společnost ASEKOL, s.r.o., jako provozovatel konkurenčního systému pro stejnou skupinu elektrozařízení. Žalobce namítal, že přesto, že jsou v rámci správního řízení ohledně návrhu na zápis společnosti ASEKOL do seznamu z logiky věci přímo dotčena práva a právem chráněné zájmy ostatních provozovatelů kolektivních systémů včetně žalobce, nebylo s provozovatelem těchto kolektivních systémů ani s jinými výrobci zacházeno jako s účastníky řízení. Dne 22. 12. 2005 bylo vydáno rozhodnutí, kterým byl jako správce zajišťující financování, nakládání s historickými elektrozařízeními zapsán systém ASEKOL, a to i přesto, že systém REMA doložil v průběhu souběžně vedeného řízení, že ve skupině 3 dosahuje prokazatelně nejvyššího podílu na trhu, a to 85 %. Společnost REMA 1000 IK proto podala svým jménem a v zastoupení výrobců zapojených do systému REMA proti uvedenému rozhodnutí rozklad. Ministr životního prostředí napadeným rozhodnutím rozklad zamítl jako nepřípustné s odůvodněním, že odvolatele nelze považovat za účastníky předmětného řízení a proto nejsou ani oprávněni podat rozklad.

Žalobce namítl, že jeho práva a právem chráněné zájmy byly závažným způsobem dotčeny, neboť přiznal-li správní orgán určité právo společnosti ASEKOL jako provozovateli kolektivního systému, musel totéž právo odeprít dalším provozovatelům kolektivních systémů, jakož i jím zastoupeným výrobcům elektrozařízení. Ve správním řízení proto došlo k závažnému procesnímu pochybení, neboť žalobce byl opomenut jako účastník řízení, čímž byl zkrácen na svých právech tak, že to mělo za následek vydání nezákonných rozhodnutí. Skutkový stav byl nedostatečně a nesprávně zjištěn a dokazování vyžaduje zásadní doplnění, zejména ohledně nedostatečně prokazaného podílu systému ASEKOL na trhu.

Žalovaný ve vyjádření v žalobě uvedl, že rozhodnutí Ministerstva životního prostředí bylo vyhlášeno ústně, uvedená společnost se vzdala práva podat rozklad a rozhodnutí nabylo právní

moci dne 22. 12. 2005. Protože je rozhodnutí pravomocné, nebylo možné proti němu podat rozklad. Podání ze dne 10. 1. 2006 označené jako rozklad bylo učiněno osobami, které nejsou účastníky řízení, nebylo učiněno osobami oprávněnými podat rozklad a již tato skutečnost je sama o sobě důvodem k zamítnutí uvedeného podání. Žalovaný zdůraznil, že seznam je pouze evidencí o tom, jakým způsobem jednotliví výrobci plní své zákonné povinnosti a tento zápis má pouze evidenční charakter. Proto společnost REMA 1000 IK a osoby jí zastoupené nelze považovat za účastníky předmětného řízení, tedy za osoby oprávněné podat rozklad. Zápisem do seznamu nejsou založena práva a povinnosti, ta zakládá zákon o odpadech. Ministerstvo životního prostředí ve správním řízení rozhoduje o zápisu jednotlivého subjektu a způsobu zajištění plnění jeho povinností. Řízení se proto týká pouze tohoto subjektu. Jiná osoba tak nemůže být rozhodnutím o zápisu přímo dotčena na svých právech, právech chráněných zájmech či povinnostech. Zápis výrobce do seznamu má pouze evidenční charakter a na jeho základě nevznikají výrobcům žádné další povinnosti jdoucí nad rámec ze zákona vyplývajících povinností, neboť jednou z povinností výrobce elektrozařízení je v souladu s § 37n odst. 3 zákona o odpadech povinnost zajistit financování nakládání s historickými elektrozařízeními pocházejícími z domácností. Předmětem řízení o zápisu do seznamu není v daném případě rozhodování o vzniku povinnosti výrobcům, ale pouze o způsobu zajištění plnění povinností vyplývajících přímo ze zákona.

Oznámením ze dne 12. 7. 2006 sdělila společnost ASEKOL, že bude v řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Uvedla, že byla účastníkem správního řízení vedeného žalovaným, které bylo završeno rozhodnutím ministra životního prostředí o rozkladu, proti kterému směřuje žaloba. Podle názoru zúčastněné osoby by zrušení napadeného rozhodnutí o zápisu do seznamu mohlo vést k poškození tohoto funkčního systému. Žalobou napadené rozhodnutí není rozhodnutím týkajícím se zápisu žalobce do seznamu, o němž bylo vedeno samostatné správní řízení, ale rozhodnutí o zápisu jiných výrobců elektrozařízení a zápisu jiného provozovatele kolektivního systému pro nakládání s elektroodpadem. O zápisu žalobce do seznamu bylo vedeno jiné správní řízení, jehož účastníkem byl žalobce, zastoupený společností REMA 1000 IK a účastníkem tohoto řízení nebyla společnost ASEKOL, která ani nepožadovala, aby s ní bylo nakládáno jako s účastníkem. Správní řízení o zápisu do seznamu se týká pouze zápisu konkrétní osoby, obdobně jako jiná zařízení evidenčního či licenčního charakteru. Rozhodování není v daném případě řízením kontradiktorním. Předmětem řízení nebyl výběr z více uchazečů, ale zápis konkrétního výrobce elektrozařízení. Žalovaný tak byl oprávněn zkoumat pouze to, zda návrh splňuje náležitosti stanovené zákonem o odpadech.

Městský soud v Praze za zúčastněnou osobu považoval provozovatele kolektivního systému pro nakládání s historickým elektrozařízením ve skupině 3 – společnost ASEKOL, protože rozhodnutím ze dne 22. 12. 2005, které bylo napadeno rozkladem, byla tato společnost zapsána do seznamu jako provozovatel tohoto kolektivního systému. Její práva a povinnosti tak mohly být vydáním napadeného rozhodnutí nepochybně přímo dotčeny. Obdobně je tomu v případě společnosti REMA 1000 IK. Tato společnost podala za jednotlivé výrobce návrh na zápis do seznamu a rovněž sama podala žádost o zápis provozovatele kolektivního systému. Proto se rozhodnutí o rozkladu ve věci zápisu jiného provozovatele kolektivního systému jí nepochybně dotýká. Městský soud v Praze vycházel zejména z toho, že žalobou napadeným rozhodnutím nebylo rozhodováno ve věci samé, nýbrž „toliko“ o tom, že rozklad je nepřijatelný, protože byl podán neoprávněnou osobou.

Městský soud došel k závěru, že s přihlédnutím k charakteru napadeného rozhodnutí a námitkám žalobce bylo třeba posoudit otázku, zda žalobce byl osobou oprávněnou podat rozklad proti shora uvedenému rozhodnutí, tedy otázku, zda měl být účastníkem řízení, jehož výsledkem bylo vydání rozhodnutí o jejím zapsání. Městský soud v Praze se neztotožnil s argumentací žalovaného a zúčastněné osoby ASEKOL, že v případě zápisu do seznamu

jde o akt evidenčního charakteru a samotným zápisem nevznikají zapsanému subjektu žádná práva a povinnosti. Podle názoru Městského soudu je třeba rozlišovat zápis výrobců elektrozařízení do seznamu na straně jedné a zápis provozovatele kolektivního systému k financování nakládání s historickým elektrozařízením na straně druhé. Zatímco povinností každého výrobce elektrozařízení je být zapsán do seznamu, v případě zápisu provozovatele kolektivního systému k financování nakládání s historickým elektrozařízením je situace jiná.

Z § 5 odst. 7, 8, 9 vyhl. 352/2005 Sb. vyplývá, že v těchto případech může být do seznamu zapsán pouze ten provozovatel kolektivního systému, který zajišťuje financování nakládání s historickými elektrozařízením s největším podílem na trhu pro danou skupinu elektrozařízení. Do seznamu nemohou být zapsáni všichni provozovatelé takového kolektivního systému, ale pouze ten, který má největší podíl na trhu. Právě tato okolnost činí zápis provozovatele kolektivního systému do seznamu nikoliv zápisem evidenčním, ale konstitutivním v tom smyslu, že zakládá nejen oprávnění takto zapsaného subjektu kolektivní systém provozovat, ale současně rovněž povinnost výrobců právě a jen prostřednictvím něj své právní povinnosti plnit. Zápis provozovatele kolektivního systému do seznamu má charakter nikoliv evidenční, ale charakter konstitutivní, neboť pouze prostřednictvím tohoto provozovatele kolektivního systému lze plnit zákonné povinnosti. Práva a povinnosti provozovatele kolektivního systému tak nevznikají bez dalšího pouze tím, že je stanoví právní předpis, ale je nezbytné, aby před tím došlo k vydání správního aktu – k zápisu provozovatele kolektivního systému do seznamu a to po posouzení, zda splňuje podmínku největšího podílu na trhu. Bez tohoto zápisu práva a povinnosti nevznikají ani samotnému provozovateli, ani jednotlivým výrobcům elektrozařízení.

Podle názoru městského soudu se rozhodnutí o zápisu společnosti ASEKOL jako provozovatele kolektivního systému přímo dotýkalo práv jak společnosti REMA 1000 IK, tak žalobce jako výrobce elektrozařízení, neboť se dotklo jeho právního postavení jako subjektu, který projevil vůli být začleněn do systému REMA, avšak v důsledku zápisu společnosti ASEKOL jako provozovatele kolektivního systému se jeho právní postavení změnilo, aniž by měl možnost využít případných námitek k větší podílu společnosti ASEKOL na trhu, neboť i on může na trhu disponovat vědomostmi, které se k této otázce vztahují. Proto měl i žalobce být považován za účastníka řízení a byl tedy osobou oprávněnou podat rozklad. To platí zejména za situace, kdy do Seznamu může být zapsán pro určitou skupinu historických elektrozařízení pouze jeden provozovatel kolektivního systému. V důsledku to znamená, že rozhodnutím o zápisu jednoho subjektu jako provozovatele kolektivního systému je fakticky vyloučen zápis jiného subjektu, aniž by bylo třeba zkoumat, zda tento další subjekt splňuje či nesplňuje podmínky pro zápis. Jestliže může být zapsán pouze jeden provozovatel, pak se rozhodnutí o zápisu jednoho z uchazečů o zápis přímo dotýká ostatních, kteří se současně zápisu domáhali, a všech výrobců elektrozařízení, kteří jsou do společného systému zapojeni.

Městský soud v Praze proto napadené rozhodnutí zrušil podle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) pro nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem soudu o tom, zda žalobce považovat za účastníka správního řízení či nikoli a v návaznosti na tom posoudí, zda prvostupňové správní rozhodnutí není stíženo vadou spočívající v tom, že byl opomenut účastník, který měl být účastníkem správního řízení.

Proti tomuto rozsudku podala kasační stížnost zúčastněná osoba, společnost ASEKOL. Tuto kasační stížnost opřela o § 102 a 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť Městský soud v Praze přes její výslovná upozornění neumožnil účast na řízení osobám zapsaným napadeným správním rozhodnutím do Seznamu výrobců elektrozařízení jako osobám zúčastněným na řízení, čímž zatížil řízení před soudem takovou vadou řízení, která mohla mít za následek

jeho nezákonnost. Zúčastněná osoba namítla rovněž důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť Městský soud v Praze nesprávně posoudil právní otázku rozsahu účastníků řízení zapsaných do Seznamu výrobců elektrozařízení, a rozsudek je tudíž nezákonný.

Zúčastněná osoba spatřuje nesprávnost rozhodnutí o rozkladu v tom, že řízení o zápisu, že v řízení o jejím zápisu a zápisu výrobců elektrozařízení zapojených do jejího systému do Seznamu, nebylo se žalobcem nakládáno jako s účastníkem řízení, ačkoliv se žalobce po vydání prvostupňového rozhodnutí o zápisu ASEKOL označil za osobu, jejíž práva a chráněné zájmy měla být rozhodnutím o zápisu ASEKOL z logiky věci přímo dotčena. Toto dotčení žalobce dovozuje z toho, že podle § 13 odst. 1 vyhl. č. 352/2005 Sb. pro každou skupinu elektrozařízení zajišťuje společné plněné financování, nakládání s historickými elektrozařízeními jeden kolektivní systém. Zápisem ASEKOL jako tohoto provozovatele pak byl podle žalobce vyloučen jeho zápis pro tuto skupinu u jiného kolektivního systému než žalobce.

Podle názoru zúčastněné osoby byli účastníky správního řízení o zápis do seznamu i výrobci elektrozařízení, jichž se zápis přímo týkal a kteří byli do Seznamu skutečně zapsáni. Jedná se celkem o 273 výrobců elektrozařízení. Společnost ASEKOL tak v předmětném správním řízení vystupovala jednak vlastním jménem, jednak jako zástupce výrobců elektrozařízení zapojených do kolektivního systému ASEKOL, jejichž jménem návrh podle § 37i odst. 1 a 2 zákona o odpadech podávala. Tito výrobci jsou uvedeni v přílohách 1 a 2 správního rozhodnutí i v návrhu na zápis do seznamu.

Výrobci elektrozařízení, kteří byli správním rozhodnutím zapsáni do Seznamu byli zcela nepochybně jak účastníky řízení, v němž bylo správní rozhodnutí vydáno, tak i účastníky řízení o rozkladu. Pokud došlo ke zrušení rozhodnutí o rozkladu, byla tím podstatně dotčena práva výrobců elektrozařízení, kteří byli zapsáni do seznamu spolu se zúčastněnou osobou stejným správním rozhodnutím. Lze dovozovat, že zrušením rozhodnutí o rozkladu se z těchto zapsaných výrobců elektrozařízení stali výrobci pravomocně nezapsaní, což má na jejich postavení podle zákona o odpadech i pro jejich faktickou podnikatelskou činnost závažný dopad.

Výrobci elektrozařízení, kteří byli účastníky správního řízení, v němž bylo vydáno prvostupňové správní rozhodnutí a následně rozhodnutí o rozkladu, nebyli soudem o shora uvedeném řízení vyrozuměni a vyzváni k oznámení, zda v řízení budou uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení podle § 34 odst. 2 s. ř. s. Zúčastněná osoba odkázala na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2006 č. j. 8 As 32/2005 – 81.

Podle názoru zúčastněné osoby se správní řízení a následná rozhodnutí dotýkala celkem 274 subjektů. Městský soud v Praze ovšem vyrozuměl o možnosti uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení pouze společnost ASEKOL a společnost REMA systém (dříve společnost REMA 1000 IK). Osoba zúčastněná na řízení vyslovila tedy přesvědčení, že Městským soudem v Praze nebyl dodržen postup podle § 34 odst. 2 s. ř. s., když jako možné osoby zúčastněné na řízení nebyli o řízení vyrozuměni výrobci elektrozařízení zapsáni do seznamu jako účastníci původního správního řízení a soudního řízení se tak nemohli zúčastnit. Napadený rozsudek je tak pro vadu, která může mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, nepřezkoumatelný.

Zúčastněná osoba dále uvádí, že žalobce ani Městský soud v Praze neuvádějí žádná práva žalobce, která by mohla být dotčena vydáním rozhodnutí o zápisu ASEKOL, jež by již nebyla projednávána v řízení vedeném na základě vlastního návrhu žalobce. Proto podle názoru zúčastněné osoby nelze v žádném případě akceptovat argumentaci žalobce, že byl zkrácen na svých právech účastníka řízení.

Zúčastněná osoba proto navrhla zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

V kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení PHILIPS Česká republika, s.r.o., jsou uvedeny tytéž důvody kasační stížnosti jako v kasační stížnosti shora uvedené. V kasační stížnosti je uvedeno, že společnost PHILIPS Česká republika, s.r.o., která byla prvostupňovým rozhodnutím zapsána do seznamu, byla zcela nepochybně jak účastníkem řízení, v němž bylo prvostupňové řízení vydáno, tak i účastníkem řízení o rozkladu. Pokud došlo ke zrušení rozhodnutí o rozkladu, byla tím podstatně dotčena práva společnosti PHILIPS Česká republika, s.r.o., která byla zapsána do Seznamu spolu s ASEKOL a ostatními výrobci elektrozařízení stejným správním rozhodnutím.

Společnost PHILIPS Česká republika, s.r.o., která byla účastníkem správního řízení, v němž bylo vydáno prvostupňové správní rozhodnutí a následně rozhodnutí o rozkladu, nebyla soudem o shora uvedeném řízení vyrozuměna a vyzvána k oznámení, zda v řízení bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení ve smyslu § 34 odst. 2 s. ř. s. Tato společnost je přesvědčena, že soudem nebyl dodržen postup podle § 34 odst. 2 s. ř. s., když jako možná osoba zúčastněná na řízení nebyla o něm vyrozuměna jako jeden z výrobců elektrozařízení zapsaných do seznamu jako účastník původního správního řízení a soudního řízení se tak nemohla zúčastnit. Napadený rozsudek je tak nepřezkoumatelný pro vadu, která může mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Společnost PHILIPS Česká republika, s.r.o. navrhla, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc vrácena Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Kasační stížnost proti shora uvedenému rozsudku Městského soudu v Praze podaly také společnosti THOMSON Multimedia Czech, s.r.o., PANASONIC Czech Republic, s.r.o., BaSys, s.r.o., a SONY Czech s.r.o. Všechny tyto kasační stížnosti mají shodný obsah jako kasační stížnost společnosti PHILIPS Česká republika, s.r.o., a domáhají se zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Žalobce ve vyjádření ke kasačním stížnostem poukázal na to, že stěžovatelům ani ostatním výrobcům nebyla odeprána možnost stát se osobou zúčastněnou na řízení, protože o těchto osobách nebylo vydáno rozhodnutí, že nemají postavení osoby zúčastněné na řízení. Vedle aktivity soudu a navrhovatele má každá osoba možnost nabýt postavení osoby zúčastněné na řízení vlastní iniciativou, a to na základě podání, kterým se bude tohoto postavení domáhat. Ostatním stěžovatelům ani výrobcům nic nebránilo v tom, aby toto právo uplatnili a pokud tak neučinili, je nutno toto jednání s ohledem na zásadu „vigilantibus iura“ přičíst k jejich tíži. Ti, jichž se to týká, nemohou namítat, že by o probíhajícím řízení nevěděli. Procesní vada není takového rozsahu a závažnosti, aby mohla způsobit nezákonnost rozhodnutí. Stěžovatelé neuvedli na ochranu svých práv žádný argument, který by v rámci řízení před Městským soudem v Praze již neuplatňovala společnost ASEKOL.

Žalobce navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Žalovaný ve vyjádření ke kasačním stížnostem uvedl, že nesouhlasí s napadeným rozsudkem a s právními závěry, na nichž je založen. Setrvává na názoru, že správní rozhodnutí Ministerstva životního prostředí má pouze evidenční povahu a samotným zápisem do seznamu nejsou založeny práva a povinnosti. Pokud jde o okruh účastníků řízení, žalobce nebyl dotčen na právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech ve smyslu § 14 odst. 1 správního řádu; byl dotčen pouze na ekonomických zájmech.

Žalovaný poukázal na nekonzistentnost přístupu Městského soudu v Praze, který na jedné straně dospěl k závěru, že účastníky řízení jsou všichni výrobci elektrozařízení, kteří jsou povinni

podle § 37n odst. 3 zákona o odpadech vytvořit systém a do něj přispívat, avšak na druhé straně sám neoslovil tyto výrobce jako potencionální osoby zúčastněné na řízení ve smyslu § 34 s. ř. s., a to přesto, že byl na právní postavení těchto osob upozorněn společností ASEKOL. Městský soud tak jednak oslabil přesvědčivost vlastní argumentace, jednak řízení zatížil vadou, která může mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.

Žalovaný navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc byla vrácena Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda kasační stížnosti byly podány včas. Pokud by tomu tak nebylo, bylo by nutno je odmítnout jako opožděně podané podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Napadený rozsudek byl doručen žalobci, žalovanému a zúčastněným osobám ASEKOL a REMA 1000 IK v pondělí 8. 1. 2007. Kasační stížnost společnosti ASEKOL byla podána dne 18. 1. 2007, takže byla podána včas.

Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. osobě, která tvrdí, že se o ní soud nesprávně vyslovil, že není osobou zúčastněnou na řízení, a osobě, která práva osoby zúčastněné na řízení uplatnila teprve po vydání napadeného rozhodnutí, běží lhůta k podání kasační stížnosti ode dne doručení rozhodnutí posledního z účastníků.

V projednávané věci tedy tato lhůta končila v pondělí dne 22. 1. 2007. Společnost Philips Česká republika, s.r.o., podala kasační stížnost telefaxem dne 22. 1. 2007 a v zákonné lhůtě ji doplnila písemným podáním, takže byla podána včas. Kasační stížnost společnosti THOMSON multimedia Czech, s.r.o., byla podána dne 25. 1. 2007, takže byla podána opožděně. Všechny další kasační stížnosti, tedy podané společnostmi PANASONIC Czech Republic, BaSys a SONY Czech Republic, byly podány rovněž dne 25. 1. 2007 a byly tedy podány opožděně. Nejvyšší správní soud proto tyto kasační stížnosti odmítl jako opožděně podané podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (výrok II. rozsudku) a současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 3 s. ř. s. (výrok III. rozsudku).

Nejvyšší správní soud proto projednal pouze kasační stížnosti společností ASEKOL a PHILIPS a uvážil takto:

Podle § 34 odst. 1 s. ř. s. osobami zúčastněnými na řízení jsou osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat.

Podle odstavce 2 tohoto ustanovení navrhovatel je povinen v návrhu označit osoby, které přicházejí v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení, jsou-li mu známy. Předseda senátu takové osoby vyrozumí o probíhajícím řízení a vyzve je, aby ve lhůtě, kterou jim k tomu současně stanoví, oznámily, zda v řízení budou uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení; takové oznámení lze učinit pouze v této lhůtě. Současně s vyrozuměním je poučí o jejich právech. Obdobně předseda senátu postupuje, zjistí-li se v průběhu řízení, že je tu další taková osoba.

Podle odstavce 4 tohoto ustanovení soud usnesením vysloví, že ten, kdo se domáhá postavení osoby zúčastněné na řízení, a podmínky pro to nespĺňuje, není osobou zúčastněnou na řízení.

V projednávané věci žalobce v žalobě označil jako osoby zúčastněné na řízení společnosti ASEKOL, REMA 1000 IK a výrobce elektrozařízení uvedené v příloze č. 21 této žaloby.

Z dalšího postupu Městského soudu v Praze vyplývá, že za osoby zúčastněné na řízení považoval společnosti ASEKOL a REMA 1000 IK, výrobce elektrozařízení však ponechal stranou, tedy neprovedl nic z toho, co mu ukládá § 34 odst. 2 s. ř. s. Výrobci elektrozařízení tak po celou dobu řízení byli mimo něj, nemohli se rozhodnout, zda budou uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení a soud ani nemohl případně rozhodnout, že tyto osoby nejsou

osobami zúčastněnými na řízení. Z odůvodnění napadeného rozsudku Městského soudu v Praze nelze dovodit, proč byl zvolen tento postup, resp. přesněji řečeno nečinnost.

Soudní judikatura již dostatečně usměrnila postup soudů v těchto věcech. Ústavní soud v nálezu ze dne 15. 7. 2005 sp.zn. I. ÚS 60/05 uvedl: *Pokud procesní předpis přiznává určité osobě postavení účastníka řízení či osoby zúčastněné na řízení (§ 33, 34 s.ř.s.), je povinností soudu s touto osobou jednat jako s účastníkem či osobou zúčastněnou až do okamžiku, kdy jí bude právně relevantním způsobem sděleno (např. usnesením podle § 34 odst. 4 s. ř. s.), že jí takové procesní postavení nepřislouží. Jakýkoliv jiný postup soudu, zejména, kdy je účastník či osoba zúčastněná na řízení soudem ignorována, stojí v rozporu s principem fair procesu.*

Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 21. 12. 2005 č.j. 1 As 39/2004 - 75, který byl uveřejněn pod č. 1479/2008 Sb. NSS:

Ustanovení § 34 odst. 2 s. ř. s. předpokládá aktivní postup soudu při zjišťování okruhu možných osob zúčastněných na řízení. Jestliže krajský soud nevyrozuměl o probíhajícím řízení účastníka správního řízení odlišného od žalobce, který splňoval podmínky § 34 odst. 1 s. ř. s., zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Ke shodnému závěru dospěl též rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 5. 2006 č.j. 8 As 32/2005 - 78.

Městský soud v Praze se tak v projednávané věci dopustil vady řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek Městského soudu v Praze podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je tento soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu a s osobami, které jsou označeny jako osoby zúčastněné na řízení, bude jednat podle § 34 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (mimo výrok III. tohoto rozsudku) rozhodne Městský soud v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2008

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu